

202

LATVIJAS VALSTS ARHĪVS

PSRS Valsts bankas
Latvijas republikāniskais kantoris

Fonds Nr. 202

Vēsturiskā izziņa

1940-1948-1981-1987.g.-1991.g.

Справка

18 октября 1940 года*)
Латвийский банк был реорго-
низован в Латвийскую респу-
бликанскую контору Государ-
ственного банка СССР с выде-
лением Рижской городской
конторы Госбанка СССР.

Латвийская республикан-
ская контора Госбанка СССР
осуществляет общее руководство
отделениями Республиканской
конторы Госбанка СССР (Юрмаль-
ское, Елгавское, Лиепайское,
Руенское и Вентспилское) и
отделениями бывшего Латвий-
ского банка в гор. Риге.

(Рижское 1 отделение б. Лат-
вийского банка, Рижское 2 отде-
ление б. Латвийского банка,
Рижское 3 отделение б. Латвий-
ского банка, Рижское 4 отде-
ние б. Латвийского банка, Рижское
5 отделение б. Латвийского банка,
Рижское 6 отделение б. Латвийского
банка).

*) На основании

сост. УГАОР СССР, Ф. 202, л. 1.

Latvijas Bankas rujienas nodalībai.

1/ Rūjienas savstarp.kreditbiedrību,

Latvijas Bankas Ventspils nodalīai:

1/ Ziemeļu Bankas Ventspils nodalīu.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ БАНК С С С Р
 ЛАТВИЙСКАЯ РЕСПУБЛИКАНСКАЯ КОНТОРА

ДОПОЛНЕНИЕ К ИСТОРИЧЕСКОЙ СПРАВКЕ

I.

27 июня 1941 г. Латвийская республиканская контора Госбанка СССР была эвакуирована (приказ по конторе № 245 от 27 июня 1941 г.)¹⁾.

После изгнания немецких оккупантов из Латвии контора возобновила свою деятельность.

С 1 июня 1944 г. в г. Москве была создана оперативная группа²⁾ Латвийской республиканской конторы, контора приступила к своей работе сначала по месту временного базирования в г. Лудза, с октября 1944 г. в г. Риге.

Латвийская республиканская контора Госбанка СССР организует, контролирует и обеспечивает кредитную, расчетную, кассовую и эмиссионную работу, работу по денежному обращению, финансированию капитальных вложений и кассовому исполнению государственного бюджета, учетно-операционную работу³⁾ и др. в конторе и в подчиненных учреждениях Госбанка в Латвийской ССР.

В непосредственном подчинении конторы находятся следующие отделения (по состоянию на 1978 год):

1. Городское управление⁴⁾
2. Московское отделение
3. Ленинское отделение

1. ЦГАОР Латв. ССР, ф. 202, оп. I, д. 15, л. 178.

2. Там же, оп. 4, д. № 7, л. I.

3. См. п. 17 "Положение об учреждениях Госбанка СССР", утвержденного приказом по Госбанку № 112 от 4 августа 1961 г.

4. Является структурным подразделением конторы, выполняет функции и пользуется правами отделения.

1

LATVIJAS BANKA

PSRS VALSTS BANKAS

LATVIJAS REPUBLIKAS KANTORIS

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS TURPINĀJUMS

1948-1981. - 1987. GADU - 1991. g.

Fonda Nr. 202

PSRS VALSTS BANKAS
LATVIJAS REPUBLIKAS KANTORIS
1944 - 31.12.1987

PSRS VALSTS BANKAS
LATVIJAS REPUBLIKAS BANKA
01.01.1988. - 03.09.1991

SAĪSINĀJUMI

ARK - Agrorūpniecības komplekss

Bankas iestādes - PSRS Valsts bankas nodaļas

Kantoris - PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantoris

Valsts banka - PSRS Valsts banka

TEKSTĀ LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

- PSRS – Padomju Sociālistisko Republiku Savienība,
- PSKP CK – Padomju Savienības Komunistiskās Partijas Centrālā Komiteja,
- LPSR – Latvijas Padomju Sociālistiskā republika,
- LPSR AP – Latvijas Padomju Sociālistiskās republikas Augstākā Padome,
- LPSR MP – Latvijas Padomju Sociālistiskās republikas Ministru Padome,
- LR AP – Latvijas Republikas Augstākā Padome,
- Latvijas republikas kantoris – PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantoris,
- Latvijas republikas banka – PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka,
- Agrorūpniecības banka (ARB) – PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas banka,
- Rūpniecības un Celtniecības banka (RCB) – PSRS Rūpniecības un Celtniecības bankas Latvijas republikāniskā banka,
- Sociālās attīstības banka (SAB) – PSRS Dzīvokļu un Komunālās saimniecības un Sociālās attīstības bankas Latvijas republikāniskā banka,
- LB – Latvijas Banka.

Дополнение к исторической справке

За 1981 год составлено продолжение описи № 2 для постоянного хранения, опись составлена по структурному принципу.

Документы по соцсоревнованию работников конторы в описи № 2 включены в документы местного комитета, по соцсоревнованию между отделениями Госбанка СССР в Латвийской ССР и Эстонской республиканской конторой Госбанка СССР в документах Управления труда и заработной платы.

Документы по рационализаторским предложениям включены в документы Управления труда и заработной платы.

В продолжении описи № 2 составлена расфировка схем и форм статотчетности.

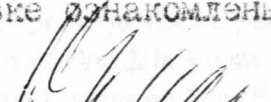
Документы отдела иностранных операций, срок хранения которых 30 и 15 лет, включены в описи № 3 и № 3а, которые составлены по номинальному принципу.

Дела по личному составу включены в продолжение описи № 4 и систематизированы по номинальному приказу.

В связи с разработкой схемы классификации документов и новой номенклатуры дел работниками ЦГАОР Латв.ССР с 1981 года менялись индексы структурных подразделений конторы Госбанка и соответственно и индексы дел.

Дополнение к исторической справке составила:

Зав. архивом: Э.А.Пориня

С дополнением к исторической справке ознакомлены
Зам.управляющего конторой А.К.Граудиньш

" 18 " ноября 1985 года

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS TURPINĀJUMS

I.

Laika posmā no 1982.-1987. gadam Latvijas republikas kantora uzdevumi un funkcijas būtiski nemainījās, tā struktūrvienības turpināja darboties saskaņā ar PSPS Valsts bankas Valdes norādījumiem. Galvenie darbības virzieni bija republikas naudas apgrozības regulēšana, tautsaimniecības kapitālieguldījumu finansēšanas plānošana, kreditēšana un norēķinu uzskaitē, pārskatu sagatavošana, valsts un republikas budžeta kases izpilde un citas bankas operācijas. Kantora struktūra bija sekojoša:

1. Kanceleja
2. Plānu un ekonomikas pārvalde
3. Naudas apgrozības pārvalde
4. Grāmatvedības uzskaites un pārskatu pārvalde
5. ARK lauksaimniecības kreditēšanas un finansēšanas pārvalde
6. Vietējās saimniecības, transporta un sakaru kreditēšanas pārvalde
7. Kases operāciju pārvalde
8. Tirdzniecības kreditēšanas pārvalde
9. Rūpniecības kreditēšanas pārvalde
10. Kadru pārvalde
11. Darba un darba algas pārvalde
12. Revīzijas pārvalde
13. Inženiertehniskās kontroles pārvalde
14. Kapitālās celtniecības un materiāli tehniskās apgādes pārvalde
15. Tautas kontroles grupa
16. Arodbiedrību vietējā komiteja

1987. gada 25. februārī sakarā ar nepietiekamu bankas operāciju slodzi, pamatojoties uz Ludzas rajona Izpildkomitejas finanšu daļas ierosinājumu, likvidēja Valsts bankas Zilupes nodaļu. Likvidētās bankas vērtības un funkcijas pārņēma Ludzas nodaļa (Kantora pārvaldnieka v. i. 1987. gada 19. janvāra pavēle Nr. 5).¹

Lai veicinātu valsts ekonomikas attīstību, PSKP CK un PSRS MP 1987. gada 17. jūlija lēmumā Nr. 821 "Par valsts banku sistēmas pilnveidošanu un to ietekmes pastiprināšanu ekonomikas efektivitātes palielināšanai" norādīja radikāli mainīt banku darbības formas un virzienus, reorganizēt esošās bankas, un, ievērojot tautsaimniecības kompleksu darbības īpatnības, veidot republikās jaunas specializētas bankas.

Izpildot PSRS Valsts bankas Valdes priekšsēdētāja 1987. gada 16. oktobra pavēli Nr. 177 "Par PSRS Valsts bankas organizatorisko struktūru", no 1988. gada 1. janvāra Latvijas republikas kantori pārveidoja par PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banku, kurai Latvijas republikas bankas Valdes priekšsēdētājs ar 1987. gada 16. decembra pavēli Nr. 1-Y-K² noteica sekojošu struktūru:

¹ 5494. lieta, 8. lp.; 5867. lieta

² 5494. lieta, 158. lp.

1. Vadība
2. Naudas apgrozības pārvalde
3. Banku darbības koordinācijas pārvalde
4. Grāmatvedības uzskaites, pārskatu un valsts budžeta kases izpildes pārvalde
5. Bankas operāciju automatizācijas un mehanizācijas nodaļa
6. Emisijas operāciju, vērtību glabāšanas un pārvadāšanas pārvalde
7. Kadru, darba un darba algas pārvalde
8. Kontroles un revīzijas pārvalde
9. Lietu pārvalde
10. Saimniecības pārvalde

Saskaņā ar PSRS MP 1987. gada 6. oktobra lēmumu Nr. 1118 "Par PSRS banku organizatoriskās struktūras un darbības pārkārtošanu" un PSRS Valsts bankas Valdes priekšsēdētāja 1987. gada 17. decembra pavēli Nr. 392 no 1988. gada 1. janvāra valsts uzņēmumu, organizāciju, iestāžu un iedzīvotāju kreditēšanas un norēķinu apkalpošanas funkcijas pārņēma jaunizveidoto specializēto banku iestādes, sakarā ar to Latvijas republikas bankas Valdes priekšsēdētāja v. i. 1987. gada 21. decembrī izdeva pavēli Nr. 2-Y-K³ slēgt LPSR teritorijā sekojošas PSRS Valsts bankas iestādes:

1. Latvijas republikas kantora Pilsētas pārvaldi
2. Rīgas pils. Ļeņina nodaļu
3. Rīgas pils. Maskavas nodaļu
4. Rīgas pils. Oktobra nodaļu
5. Rīgas pils. Proletāriešu nodaļu
6. Aizputes nodaļu
7. Alūksnes nodaļu
8. Auces nodaļu
9. Balvu nodaļu
10. Bauskas nodaļu
11. Cēsu nodaļu
12. Dagdas nodaļu
13. Daugavpils nodaļu
14. Dobeles nodaļu
15. Gulbenes nodaļu
16. Ilūkstes nodaļu
17. Jelgavas nodaļu
18. Jēkabpils nodaļu
19. Jūrmalas nodaļu
20. Kandavas nodaļu
21. Krāslavas nodaļu
22. Kuldīgas nodaļu
23. Liepājas nodaļu
24. Limbažu nodaļu

³ 5494. lieta, 159.-160. lp.

25. Ludzas nodaļu
26. Madonas nodaļu
27. Ogres nodaļu
28. Preiļu nodaļu
29. Rēzeknes nodaļu
30. Rūjienas nodaļu
31. Saldus nodaļu
32. Siguldas nodaļu
33. Smiltenes nodaļu
34. Stučkas nodaļu
35. Talsu nodaļu
36. Tukuma nodaļu
37. Valkas nodaļu
38. Valmieras nodaļu
39. Ventspils nodaļu
40. Viļānu nodaļu

No 1988. gada 1. janvāra šīs nodaļas pārveidoja par specializēto banku iestādēm.

II.

1998. gadā ir veikta 1982.-1987. gadu dokumentu vērtības ekspertīze, aprakstīšana un lietu noformēšana. Aprakstot dokumentus, ir turpināts pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 2 un personālsastāva lietu apraksts Nr. 4.

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksta Nr. 2 turpinājumā lietu sistematizēšanā ir izmantots nomināli-hronoloģiskais princips.

Kancelejas dokumentu apraksta sadaļā ir iekļautas Kantora pārvaldnieka un Pilsētas pārvaldes priekšnieka pavēles par pamatdarbību un administratīvi saimniecisko darbību.

Plānu ekonomikas pārvaldes apraksta sadaļa satur lietas par ilgtermiņa kreditēšanas plāniem, Kantora un Valsts bankas iestāžu gada pārskatus un izvērstos sarakstus par kredītu norēķiniem, dinamisko rādītāju grāmatas par kredītiem⁴, pārskatus par darba algas fonda izlietošanu.

Naudas apgrozības pārvaldes lietās ir speciālistu vadošie norādījumi bankas iestādēm par kases plānu izpildi un naudas apgrozības analīzi, republikas iedzīvotāju naudas ienākumu un izdevumu pārskati, rajonu un republikas kases plāna izpildes kopsavilkumi un dokumenti par kases plāna izpildes analīzi, pārskati par naudas apgrozību LPSR, bankas iestāžu apgrozījumu kases atlikumu limiti⁵, akti un ziņojumi par pārbaudēm bankas iestādēs un palīdzību to darbiniekiem.

ARK lauksaimniecības kreditēšanas un finansēšanas pārvaldes lietās iekļautie dokumenti atspoguļo LPSR MP un LPSR KP CK un citu vadošo institūciju norādījumus par kredītu izsniegšanu. Lietās ir pārvaldes sarakste ar Valsts plānu komiteju, Darbaļaužu deputātu padomēm un citām organizācijām par kapitālieguldījumu finansēšanu, kredītu izsniegšanu individuālajiem aizņēmējiem, ziņas par kolhozu, padomju saimniecību un citu lauksaimniecības uzņēmumu kredītu atmaksāšanas disciplīnu, pamatfondu, kapitālieguldījumu un celtniecības-montāžas darbu apguves plānu izpildes dinamiskie rādītāji.

Grāmatvedības uzskaites un pārskatu pārvaldes lietās ir vadoši norādījumi par uzskaites operāciju organizāciju bankas iestādēs, dokumenti par šo iestāžu darbības uzraudzību un praktiskās palīdzības sniegšanu to darbiniekiem, Kantora grāmatvedības gada kopsārskati par bankas operācijām, statistikas kopsārskati, bankas iestāžu gada pārskati un Kantora gada kopsārskati par valsts budžeta kases izpildi, naudas un citu materiālo vērtību un dokumentu nodošanas-pieņemšanas akti, kuri sastādīti mainoties Kantora un bankas iestāžu galvenajiem speciālistiem un materiāli atbildīgajiem darbiniekiem.

Kases operāciju pārvaldes dokumentos iekļauti Valsts bankas iestāžu kases un inkasentu darba apsekošanas akti.

Revīzijas pārvaldes dokumentu lietās iekļauti Valsts bankas Valdes revīziju akti, priekšlikumi un pasākumu plāni Kantora darbībā konstatēto trūkumu novēršanai, bankas iestāžu revīziju dokumenti.

⁴ 5524. lietas datējums ir 1980.-1983. g.

⁵ 5550. lietas datējums ir 1974.-1987. g.

Kadru pārvaldes apraksta sadaļā iekļauti pārskati par Kantora un bankas iestāžu speciālistu skaitu un sastāvu, darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanu, jauno speciālistu sagatavošanu un pieņemšanu darbā.

Darba un darba algas pārvaldes lietās ir Kantora, bankas iestāžu, Rīgas uzskaites un kredīta tehnikuma apstiprinātie štatu saraksti un dokumenti par to izmaiņām, Kantora un bankas iestāžu darba plāni, pārskati par bankas iestāžu uzturēšanas tāmju izpildi, ziņojumi par Kantora pārbaudēm bankas iestādēs par pastāvošo likumdošanas aktu, tāmju un štatu disciplīnas ievērošanu, bankas operāciju pareizu veikšanu.

Tautas kontroles grupas dokumentos apkopoti Kantora tautas kontroles grupas darba plāni, sastādītie akti, ziņojumi, protokoli un darba pārskati.

Arodbiedrību vietējās komitejas lietās atrodas gada tāmes, gada pārskati, kantora darbinieku ražošanas sapulču protokoli un lēmumi.

Personālsastāva lietu apraksta Nr. 4 turpinājumā par 1982.-1987. gadu ir iekļauti Kantora, Pilsētas pārvaldes un to bankas iestāžu galveno speciālistu, kurus darbā pieņēma un atbrīvoja Kantora vadība, personālsastāva dokumenti. Personālsastāva dokumentus veido Kantora pārvaldnieka un Pilsētas pārvaldes priekšnieka pavēles par personālsastāvu, atbrīvoto darbinieku personas lietas un kartītes, darbinieku personas kontu kartītes.

Atbrīvotajiem darbiniekiem ir izveidotas atsevišķas personas lietas, un aprakstā tās sistematizētas uzvārdu alfabētiskajā secībā. No 1986. gada lietas veidotas, grupējot lietā vairākas attiecīgajā gadā atbrīvoto darbinieku personas lietas uzvārdu alfabētiskajā secībā, pievienojot tajās esošo personu lietu sarakstus. Sākot ar 1983. gadu atsevišķos sējumos ir izdalītas Pilsētas pārvaldes inkasentu un kasieru personas lietas. Darbinieku personas kontu kartītes sistematizētas un lietas aprakstā ierakstītas krievu valodas alfabēta secībā, jo šīs lietas veidotas un noformētas attiecīgajos lietvedības gados atbilstoši tā laika prasībām.

Kā mazsvarīga dokumentu grupa pastāvīgai glabāšanai nav atstātas lietas par racionalizāciju un sociālistisko sacensību.

Veicot lietu ekspertīzi un sastādot aprakstus, ir konstatēts lietu iztrūkums, kuru meklēšanai nebija rezultātu, tāpēc ir sastādīts akts par iztrūkstošajām lietām.

Lietu fiziskais stāvoklis apmierinošs.

Vēsturiskās izziņas turpinājumu sastādīja

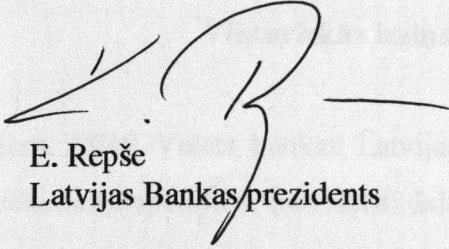
M. Stanka

Lietu pārvaldes vec. arhivāre

10/11

LATVIJAS BANKA

Ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora vēsturiskās izziņas turpinājumu par 1982.-1987. gadu iepazīšos

E. Repše
Latvijas Bankas prezidents

E. Kulberga
Lietu pārvaldes vadītāja

LATVIJAS BANKA

PSRS VALSTS BANKAS LATVIJAS REPUBLIKAS BANKA

FONDA NR. 202

Vēsturiskās izziņas turpinājums par 1978.–1991. gadu

Veicot PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora dokumentu ekspertīzi, tika atrasti daudzi neatslepenoti 1. (sevišķās) daļas dokumenti.

Ar Latvijas Bankas valdes priekšsēdētāja 1999. gada 4. maija rīkojumu Nr. 39-PD izveidotā režīma 1. (sevišķās) daļas dokumentu ekspertīzes komisija ar 1999. gada 21. jūlija aktu Nr. 01-53.1/362 izskatīja 1. (sevišķās) daļas dokumentus, atslepenojot tos, un izdarīja daļēju lietu ekspertīzi.

Izskatot Latvijas republikas kantora dokumentus, tika atrastas un atslepenotas lietas par šādām bankām:

- PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantoris,
- PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka,
- PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas republikāniskā banka,
- PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas banka,
- PSRS Rūpniecības un celtniecības bankas Latvijas republikāniskā banka.

Pēc lietu ekspertīzes veikšanas līdz 2000. gada februārim notika lietu formēšana un sistematizācija. Atslepenoto pastāvīgi glabājamo PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora dokumentu 36 lietas par 1978. – 1991. gadu¹ tika iekļautas fonda Nr. 202 apraksta Nr. 1-a turpinājumā. Tā kā Latvijas Valsts arhīvā dokumentus nebija nodevusi PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas banka un PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības banka un nebija izveidoti šo banku fondi, kā arī ievērojot provenances principu, atslepenoto pastāvīgi glabājamo PSRS Dzīvokļu un komunālās

¹ Lietā Nr. 34 ir dokumenti no 1954. gada, Nr. 43 un Nr. 47 - no 1955. gada, Nr. 32 - no 1956. gada, Nr. 36 - no 1967. gada, Nr. 45 - no 1971. gada, Nr. 41 - no 1972. gada. Lietā Nr. 23 un 26 ir dokumenti par 1992. gadu.

saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas republikāniskās bankas dokumentu 6 lietas par 1988. – 1991. gadu tika iekļautas fonda Nr. 202 aprakstā Nr. 2-a, bet atslepenoto pastāvīgi glabājamo PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas dokumentu 29 lietas par 1988. – 1991. gadu - fonda Nr. 202 aprakstā Nr. 3-a.

Bez pastāvīgi glabājamām lietām 1. (sevišķās) daļas dokumentu ekspertīzes komisija atlasīja arī lietas, kurām beidzies glabāšanas termiņš un kuras tādēļ bija zaudējušas savu praktisko nozīmi. Sākotnēji šos dokumentus bija paredzēts iznīcināt, un tika sastādīts akts par šo dokumentu iznīcināšanu.

2000. gada 15. februāra Latvijas Bankas ekspertu komisijas sēdē tika nolemts apstiprināt PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora (202. fonds) 1. (sevišķās) daļas pastāvīgi glabājamo lietu aprakstus Nr. 1-a, 2-a un 3a, kā arī iznīcināt aktā par iznīcināšanu iekļautos atslepenotos īslaicīgi glabājamās PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora, t.sk. PSRS Rūpniecības un celtniecības valsts komercbankas, PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas un PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas dokumentus.

Pēc Latvijas Bankas ekspertu komisijas sēdes, Latvijas Bankas Ekspertu komisijas locekļiem savstarpēji konsultējoties, tika nolemts, ka sākotnēji iznīcināšanai paredzētos atslepenotos dokumentus būtu lietderīgi glabāt ilgāk. Dokumentu glabāšanas laika pagarināšana tika argumentēta ar to, ka nevienas citas Latvijas PSR iestādes slepenās lietvedības dokumenti pilnā apjomā nav saglabājušies un ka šie dokumenti vēstures pētniekiem varētu sniegt liecības par 1. (sevišķās) daļas lietvedības sistēmu, tās funkcionēšanu un slepeno dokumentu apriti. Ekspertu komisijas locekļi vienojās, ka sākotnēji iznīcināšanai paredzētie PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora, t. sk. PSRS Rūpniecības un celtniecības valsts komercbankas, PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas un PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas dokumenti jāapraksta, izveidojot 202. fonda ilgtermiņa glabājamo lietu aprakstu Nr. 4-a un dokumenti jānodod Latvijas Valsts arhīvā. Dokumentu glabāšanas termiņa maiņu bija paredzēts apstiprināt kādā no nākošajām Latvijas Bankas ekspertu komisijas sēdēm.

Līdz 2001. gada jūnijam tika veikta lietu formēšana un sistematizācija, kā arī izveidots ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts Nr. 4-a.

2001. gada 27. jūnija Latvijas Bankas ekspertu komisijas sēdē dokumentu glabāšanas termiņu maiņa tika apstiprināta, lemjot apstiprināt izveidoto 4-a. aprakstu un lietas glabāt Latvijas Bankas arhīvā 15 gadus, pēc tam dokumentiem veicot atkārtotu vērtības ekspertīzi.

Darba rezultātā ir izveidots PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora 1. (sevišķās) daļas ilgtermiņa glabājamo lietu apraksts Nr. 4-a ar 503 lietām par 1966. – 1991. gadu². PSRS Rūpniecības un celtniecības valsts komercbankas Latvijas republikāniskās bankas, PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas un PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas ilgtermiņa glabājamie dokumenti fonda Nr. 202 4-a. aprakstā iekļauti attiecīgo sadaļu beigās.

Atslepenoto pastāvīgi glabājamo *PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas* dokumentu aprakstā Nr. 1-a lietas ir sistematizētas pēc nomināli hronoloģiskā principa, par apraksta sadaļu izvēloties struktūrvienību. Aprakstā iekļautas šādas sadaļas:

- Pirmās daļas lietvedība,
- Pirmās daļas kadru jautājumi,
- Alūksnes nodaļa,
- Maskavas nodaļa,
- Ogres nodaļa,
- Proletāriešu nodaļa,
- Rūjienas nodaļa,
- Stučkas nodaļa,
- Zilupes nodaļa.

² Lietā Nr. 75 ir dokumenti no 1948. gada, Nr. 90 - no 1941. gada, Nr. 91 - no 1958. gada, Nr. 184 - no 1961. gada, Nr. 372 - no 1959. gada, Nr. 329 - no 1944. līdz 1945. gadam, Nr. 7, 31, 36, 69, 241, 347, 416, 446, 449 - līdz 1992. gadam, Nr. 301, 313 - par 1992. gadu.

Pirmās daļas lietvedība

Šeit iekļautas lietas ar slepenās lietvedības lietu nomenklatūrām, lietu iznīcināšanas aktiem, PSRS Valsts bankas norādījumiem, slepeno lietu nodošanas – pieņemšanas aktiem un saraksti.

Pirmās daļas kadru jautājumi

Šajā sadaļā iekļautas darbinieku, kuriem ir otrā un trešā pieejamības pakāpe, kartiņas ar personas datiem un ziņām par tuviem radniekiem. Kartiņas sakārtotas alfabēta secībā.

Alūksnes, Maskavas, Ogres, Proletāriešu, Rūjienas, Stučkas, Zilupes nodaļas

Šo sadaļu pamatā ir lietas ar nodaļu slepeno lietu nomenklatūrām un akti par slepeno un sevišķi slepeno dokumentu iznīcināšanu. Atsevišķās nodaļās vēl ievietota sarakste par civilās aizsardzības un mobilizācijas jautājumiem, kā arī citi dokumenti.

Atslepenoto pastāvīgi glabājamo *PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un Sociālās attīstības bankas Latvijas republikāniskās bankas* dokumentu aprakstā Nr. 2-a ietilpst lietas par civilo aizsardzību, slepeno režīmu un banku lietām. "Civilajā aizsardzībā" ietverta sarakste par civilās aizsardzības jautājumiem. Sadaļā "Slepenais režīms" atspoguļota sarakste ar Latvijas valsts iestādēm par slepenās lietvedības, lietvežu iecelšanas un citiem jautājumiem. "Banku lietas" aptver saraksti par naudas apgrozību un aktus par dokumentu iznīcināšanu.

Atslepenoto pastāvīgi glabājamo *PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas* dokumentu aprakstā Nr. 3-a lietas sistematizētas pēc šādas shēmas:

- Lietvedība,
- Banku lietas,
- Mobilizācija,
- Civilā aizsardzība,
- Slepenības režīms.

Lietvedība

Šajā sadaļā iekļautas lietas ar slepenās lietvedības nomenklatūru, aktiem par dokumentu iznīcināšanu un slepeniem pastāvīgi glabājamiem dokumentiem.

Banku lietas

Šajā sadaļā iekļauta sarakste par apsardzi un signalizāciju, sarakste un akti par kases un emisijas darbu.

Mobilizācija

Te iekļauta sarakste un dokumenti par mobilizācijas jautājumiem.

Civilā aizsardzība

Šeit iekļautas lietas ar saraksti un civilās aizsardzības plāniem.

Slepenības režīms

Sadaļā iekļauta sarakste par atļauju izsniegšanu pieejai slepenai informācijai, lēmumi, rīkojumi, pavēles par slepeno režīmu un citi dokumenti.

Atslepenoto ilgtermiņa glabājamo *PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora* dokumentu aprakstā Nr. 4-a lietas sistematizētas pēc shēmas:

- Lietvedība,
- Slepenais režīms,
- Civilā aizsardzība,
- Mobilizācija,
- Banku lietas,
- Naudas apgrozība un emisija,
- Kredīti,
- Pārskati.

Lietvedība

Šeit iekļautas lietvedības saņemto, iespiesto, nosūtīto dokumentu, kartotēku un pabeigtu lietu uzskaites žurnāli un citi lietvedības dokumenti.

Slepenais režīms

Šajā sadaļā iekļautas lietas ar dokumentiem par slepenības režīma nodrošināšanu bankas struktūrās, slepeno izdevumu sadali, ar žurnāliem par pieeju slepeniem dokumentiem un sūtījumiem, un citiem dokumentiem.

Civilā aizsardzība

Šajā sadaļā iekļautas lietas par saraksti ar PSRS Valsts bankas valdi par civilās aizsardzības jautājumiem, civilās aizsardzības plāniem mierlaika un kara apstākļiem, civilās aizsardzības objektu celtniecības finansēšanas dokumentiem un citiem civilās aizsardzības dokumentiem.

Mobilizācija

Mobilizācijas sadaļas lietās ir instrukcijas, cirkulāri, pavēles un citas direktīvas par mobilizācijas darbu veikšanu, sarakste par šiem jautājumiem ar valsts iestādēm (PSRS Valsts bankas valdi, ministrijām, resoriem, bankai pakļautajām un citām iestādēm), mobilizācijas pasākumu kreditēšana un citi dokumenti.

Banku lietas

Sadaļā "Banku lietas" atrodas Latvijas republikas kantora darbības atjaunošanas dokumenti, Latvijas republikas kantora pārvaldnieka pavēles un bankas sarakste ar citām valsts institūcijām, vienojoties par citās sadaļās aprakstīto procesu darbības uzsākšanu un norises kārtību.

Naudas apgrozība un emisija

Šajā sadaļā apkopoti revīzijas akti par emisiju un naudas apgrozību kasē, un sarakste par šiem jautājumiem ar PSRS Valsts bankas valdi un nodaļām.

Kredīti

Kredītu sadaļā ievietotas lietas ar dokumentiem par kredītu izsniegšanas plānošanu iestādēm un uzņēmumiem, kreditējamo iestāžu sarakstiem, kontu un rēķinu reģistrācijas grāmatām, un citiem dokumentiem.

Pārskati

Šeit ietverti gan pārskati par PSRS budžeta izpildi, gan uzņēmumu un iestāžu pārskati par pamatdarbību, speciālo bilanču pārskati, iestāžu un uzņēmumu finansēšanas rekvizīti un citi dokumenti.

Nelielu daļu 4-a apraksta lietu veido PSRS Agrorūpnieciskās bankas, PSRS Rūpniecības un celtniecības bankas, PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas nodaļu dokumenti, kas aprakstā atstāti, saglabājot PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora 1. (slepenās) daļas dokumentu kopumu. Lietas aprakstā sakārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa, taču ievērojot oriģinālās kārtības principu, kas nozīmē, ka lietas par vienu tēmu, piemēram, naudas apgrozības un emisijas jautājumiem, var atrasties dažādās sadaļās atkarībā no tēmas jautājumu lemšanas līmeņa. Atsevišķu sadaļu ietvaros PSRS Valsts bankas nodaļu dokumenti ievietoti aiz Latvijas republikas kantora dokumentiem, bet citu banku (PSRS Agrorūpnieciskās bankas, PSRS Rūpniecības un celtniecības bankas, PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas nodaļu) dokumenti apraksta sadaļās atrodas aiz PSRS Valsts bankas nodaļu dokumentiem alfabēta secībā.

Visos aprakstos dokumenti lietās sistematizēti pēc nomināli hronoloģiskā principa. Apraksta Nr. 3 18. un 24. lietā valdes priekšsēdētāja pavēles sakārtotas pēc to hronoloģiskās secības nevis pēc pavēļu numuriem.

Dokumentu sastāvs ir fragmentārs. Piemēram, PSRS Valsts bankas nodaļu Latvijā dokumentiem trūkst daudzu gadu lietu nomenklatūru, aktu par dokumentu iznīcināšanu, lietās ar PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas valdes priekšsēdētāja pavēlēm par slepeno lietvedību ir tikai dažas pavēles utt. Dokumentu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs. Mazāk saglabājušies ir lietu vāki. Ja vāki bija galīgi sabojāti, to vietā dokumenti ir iešūti jaunos vākos, taču pamatā lietām atstāti oriģinālie vāki, kas parāda vairākas vēsturniekam interesantas liecības:

- 1) lietu nomenklatūras indeksu maiņu,
- 2) krieviskos lietu nosaukumus,
- 3) lietvedības atribūtus uz lietu vākiem,

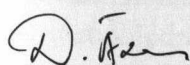
- 4) vākiem lietoto materiālu,
- 5) faktus par lietu slepenību, lietu atslepenošanu u.c. nianšes.

Slepenajā lietvedībā lietu nosaukumi ir krievu valodā. Pēc iespējas atstājot tos neskartus, blakus minēts lietas nosaukums latviešu valodā, kas sakrīt ar lietas nosaukumu aprakstā. Tā kā lietas nosaukums latviešu variantā ir paplašināts, ietverot paskaidrojošu un precizējošu tekstu, lietas latviskais nosaukums var nesakrist ar lietas oriģinālo nosaukumu krievu valodā. Uz lietu vākiem var būt divi datējumi. Pirmais ir oriģinālais datējums, ko norādījis pirmās daļas lietvedis. Ja lietā ir dokumenti, kas neietilpst norādītajos hronoloģiskajos rāmjos, uz lietas vāka ir vēl viena datējuma norāde, kas atrodas blakus lietas latviskajam nosaukumam un parāda reālo lietā esošo dokumentu datējumu.

Pēc 15 gadiem ir ieteicama atkārtota apraksta Nr. 4-a ilgtermiņa glabājamo lietu vērtības ekspertīze, lai precizētu lietu glabāšanas termiņus.

Kopā ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas dokumentiem atslepenotie pastāvīgi glabājamie PSRS Rūpniecības un celtniecības bankas Latvijas republikāniskās bankas dokumenti par 1977. – 1991. gadu ir iekļauti fonda Nr. 284 aprakstā Nr. 1-a.

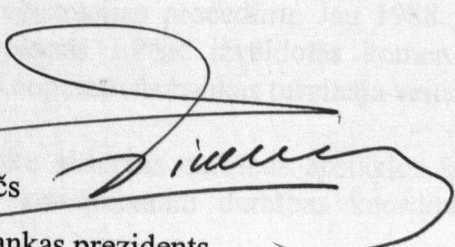
Vēsturiskās izziņas turpinājumu sastādīja

D. Āzens

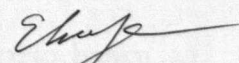
Lietu pārvaldes arhīvists

Ar vēsturiskās izziņas turpinājumu iepazīnos

I. Rimšēvičs

Latvijas Bankas prezidents

E. Kulberga

Lietu pārvaldes vadītāja

VĒSTURISKĀS IZZIŅAS TURPINĀJUMS

I.

Saskaņā ar PSKP CK un PSRS MP 1987. gada 17. jūnija lēmumu Nr. 821 "Par valsts banku sistēmas pilnveidošanu un to ietekmes pastiprināšanu ekonomikas efektivitātes palielināšanai", no 1988. gada 1. janvāra Latvijas teritorijā darbību uzsāka jaunizveidotās specializētās Latvijas republikas bankas (Rūpniecības un Celtniecības banka, Sociālās attīstības banka, Agrorūpniecības banka), un līdz ar noteikto banku specializāciju laika periodā no 1988. - 1991. gadam lielā mērā mainījās arī Latvijas republikas bankas funkcijas.

Sakarā ar tautsaimniecības vadības pārkārtošanu, uzņēmumiem, apvienībām un organizācijām pārejot uz pilnu saimniecisko aprēķinu un pašfinansēšanu, un, lai stimulētu visu republikas tautsaimniecības nozaru efektīvu ekonomisko darbību, Latvijas republikas bankai bija jāpilnveido kreditēšanas mehānisms, jāstiprina naudas apgrozības sistēma un jāpaaugstina padomju rubļa pirktspēja, saglabājot normatīvās attiecības starp darba algas un ražošanas tempu pieaugumu, jāveic republikas uzņēmumu un iedzīvotāju kases operāciju pakalpojumu uzlabošana.

1988. – 1991. gadā bija šāda bankas struktūra:

- Lietu pārvalde;
- Naudas apgrozības pārvalde;
- Banku darbības koordinācijas pārvalde;
- Grāmatvedības uzskaites, pārskatu un valsts budžeta kases izpildes pārvalde;
- Bankas operāciju automatizācijas un mehanizācijas nodaļa;
- Emisijas operāciju, vērtību glabāšanas un pārvadāšanas pārvalde;
- Kadru, darba un darba algas pārvalde;
- Kontroles un revīziju pārvalde;
- Saimniecības pārvalde;
- Skaitļošanas centrs;
- Arodbiedrību komiteja;
- Atpūtas bāze "Dzintars".

Latvijas republikas bankas struktūrvienības darbojās saskaņā ar PSRS Valsts bankas Valdes priekšsēdētāja un Latvijas republikas bankas Valdes priekšsēdētāja norādījumiem.

1988. gada 14. septembrī PSRS Valsts bankas Valdes priekšsēdētājs ar pavēli Nr. 91 deva rīkojumu PSRS Valsts bankai izstrādāt kooperatīvo un komercbanku, kuras veidojās PSRS teritorijā, reģistrācijas procedūru. Jau 1988. gada 26. septembrī PSRS Valsts Bankas Valde reģistrēja pirmās LPSR izveidotās komercbankas "Rīgas Komerciālā Inovācijas banka" statūtus¹. Kooperatīvās bankas turpināja veidoties.

Jaunās banku sistēmas darbības apstākļos īpaši svarīga nozīme bija specializēto banku, to nodaļu un komercbanku darbības koordinēšanai un uzraudzībai. Šo funkciju veikšanai

¹ Ziņu avots - PSRS Valsts bankas 1990. g. 2. marta vēstule ar bankas Valdē uz 01.02.1990. reģistrēto kooperatīvo un komercbanku sarakstu

Latvijas republikas bankas vadība no 1988. gada 1. janvāra izveidoja Banku darbības koordinācijas pārvaldi. Republikas banka pilnveidoja starpbanku norēķinu sistēmu, uzraudzīja, vai komercbankas ievēro kredītu izsniegšanas noteiktos normatīvus, sekoja līdzekļu ieskaitījumiem kredītu resursu regulēšanas fondā, konsultēja darbiniekus banku operāciju jautājumos.

Lai pilnveidotu banku sistēmā skaidrās naudas un vērtību pārvadāšanas vadības mehānismu, izslēgt liekus administratīvos posmus un samazināt izdevumus, PSRS Valsts bankas Valdes priekšsēdētājs 1988. gada 22. janvāra pavēlē Nr. 5 "Par PSRS Valsts bankas Inkasācijas saimnieciskā aprēķina apvienības organizatorisko struktūru" uzdeva izveidot savienotajās republikās Inkasācijas pārvaldes, pavēlē bija noteikta arī pārvaldes tipveida struktūra. Izpildot šajā pavēlē norādīto, Latvijas republikas bankas Valdes priekšsēdētājs 1988. gada 21. martā izdeva pavēli Nr. 19, kurā norādīja izveidot Latvijas republikā PSRS Valsts bankas Saimnieciskā aprēķina apvienības Latvijas republikas Inkasācijas pārvaldi².

Saskaņā ar PSRS MP 1987. gada 6. oktobra lēmumu Nr. 1118 "Par PSRS banku darbības un organizatoriskās struktūras pārveidošanu" un PSKP CK Politbiroja Komisijas 1988. gada 12. februāra rīkojumu par vienotas skaitļošanas sistēmas izveidi PSRS banku apkalpošanai, PSRS Valsts bankas Valdes priekšsēdētājs 1988. gada 27. februāra pavēlē Nr. 26/80 noteica Rūpniecības un Celtniecības bankas Skaitļošanas centru noteiktā kārtībā pievienot Latvijas republikas bankas Skaitļošanas centram. Šajā sakarā Latvijas republikas bankas Valdes priekšsēdētājs un RCB Valdes priekšsēdētāja vietnieks 1988. gada 29. martā izdeva kopīgu pavēli Nr. 23/3 nodot RCB Skaitļošanas centru ar visiem materiālu, darbinieku un finansu resursiem, tehniskajiem līdzekļiem, fondiem un limitiem Latvijas republikas bankas Skaitļošanas centra pārziņā³.

Pēc LPSR AP 1990. gada 4. maija Deklarācijas "Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu"⁴ pieņemšanas, Latvijas Republikas Augstākā Padome, pamatojoties uz savu 1991. gada 24. augustā pieņemto lēmumu "Par Latvijas Republikas valstiskuma ekonomiskā pamata nodrošināšanu"⁵, 1991. gada 3. septembrī pieņēma lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju"⁶. Izpildot lēmumā norādīto, Latvijas Bankas prezidents 1991. gada 4. septembra pavēlē Nr. 4 uzdeva Latvijas Bankai pārņemt savā īpašumā PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banku, to likvidējot, bet bijušās Latvijas republikas bankas struktūrvienībām turpināt darbu līdz turpmākajam rīkojumam.

Saskaņā ar LR AP 1991. gada 3. septembra lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju", Latvijas Bankas prezidents ar 1991. gada 29. oktobra pavēli Nr. 44 - O/K noteica Latvijas republikas bankas Skaitļošanas centru un Latvijas republikas bankas Operāciju pārvaldi pārveidot par Latvijas Bankas Norēķinu un skaitļošanas centru.

Pārņemot Latvijas Bankas īpašumā un struktūrā specializētās bankas, tās likvidējot, Latvijas Bankas prezidents ar 1991. gada 29. novembra pavēli Nr. 95-O/K noteica turpmāk bijušo

² 5886. lieta, 25. lp.

³ 5886. lieta, 36., 37. lp.

⁴ Ziņotājs, 17.05.1990., nr. 20

⁵ Ziņotājs, 12.09.1991., nr. 35

⁶ Turpat

specializēto banku nodaļām lietot šādus jaunus nosaukumus:

1. ARB Aizputes nodaļa -	LB Aizputes nodaļa
2. ARB Alūksnes nodaļa -	LB Alūksnes nodaļa
3. ARB Auces nodaļa -	LB Auces nodaļa
4. ARB Balvu nodaļa -	LB Balvu nodaļa
5. ARB Bauskas nodaļa -	LB Bauskas nodaļa
6. ARB Cēsu nodaļa -	LB Cēsu nodaļa
7. SAB Citadeles (līdz 1990. g.- Oktobra) nodaļa -	LB Citadeles nodaļa
8. ARB Dagdas nodaļa -	LB Dagdas nodaļa
9. RCB Daugavpils nodaļa -	LB Daugavpils nodaļa
10. SAB Daugavpils nodaļa -	LB Alejas nodaļa
11. ARB Dobeles nodaļa -	LB Dobeles nodaļa
12. ARB Gulbenes nodaļa -	LB Gulbenes nodaļa
13. ARB Ilūkstes nodaļa -	LB Ilūkstes nodaļa
14. RCB Jelgavas nodaļa -	LB Jelgavas nodaļa
15. SAB Jelgavas nodaļa -	LB Zemgales nodaļa
16. ARB Jēkabpils nodaļa -	LB Jēkabpils nodaļa
17. RCB Jūrmalas nodaļa -	LB Dzintaru nodaļa
18. SAB Jūrmalas nodaļa -	LB Jūrmalas nodaļa
19. ARB Kandavas nodaļa -	LB Kandavas nodaļa
20. ARB Krāslavas nodaļa -	LB Krāslavas nodaļa
21. ARB Kuldīgas nodaļa -	LB Kuldīgas nodaļa
22. RCB Liepājas nodaļa -	LB Liepājas nodaļa
23. SAB Liepājas nodaļa -	LB Vecpilsētas nodaļa
24. ARB Limbažu nodaļa -	LB Limbažu nodaļa
25. ARB Ludzas nodaļa -	LB Ludzas nodaļa
26. ARB Madonas nodaļa -	LB Madonas nodaļa
27. ARB Ogres nodaļa -	LB Ogres nodaļa
28. ARB Operāciju pārvalde -	LB Vecrīgas nodaļa
29. RCB Operāciju pārvalde -	LB Pilsētas pārvalde
30. SAB Operāciju pārvalde -	LB Rīdzenes nodaļa
31. SAB Pārdaugavas (līdz 1990. g. Ļeņina) nodaļa -	LB Pārdaugavas nodaļa
32. ARB Preiļu nodaļa -	LB Preiļu nodaļa
33. ARB Rēzeknes nodaļa -	LB Rāznas nodaļa
34. RCB Rēzeknes nodaļa -	LB Rēzeknes nodaļa
35. SAB Rēzeknes nodaļa -	LB Māras nodaļa
36. ARB Rūjienas nodaļa -	LB Rūjienas nodaļa
37. ARB Saldus nodaļa -	LB Saldus nodaļa
38. ARB Siguldas nodaļa -	LB Siguldas nodaļa
39. ARB Smiltenes nodaļa -	LB Smiltenes nodaļa
40. RCB Starprajonu nodaļa -	LB Starprajonu nodaļa
41. ARB Aizkraukles (līdz 1990. g. Stučkas) nodaļa -	LB Aizkraukles nodaļa
42. ARB Talsu nodaļa -	LB Talsu nodaļa
43. ARB Tukuma nodaļa -	LB Tukuma nodaļa
44. ARB Valkas nodaļa -	LB Valkas nodaļa

45. ARB Valmieras nodaļa -	LB Valmieras nodaļa
46. RCB Ventspils nodaļa -	LB Ventspils nodaļa
47. SAB Ventspils nodaļa -	LB Vindavas nodaļa
48. ARB Viļānu nodaļa -	LB Viļānu nodaļa
49. Ārējās ekonomiskās darbības komercbanka -	LB Ārējo operāciju nodaļa

II.

1999. gadā ir veikta PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas 1988. – 1991. gada dokumentu vērtības ekspertīze, lietu sakārtošana, aprakstīšana un noformēšana. Aprakstot dokumentus, ir turpināts pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 2 un personālsastāva lietu apraksts Nr. 4.

Lai gan Latvijas republikas banka darbību beidza 1991. gada 3. septembrī, kad to, sakarā ar likvidāciju, pārņēma Latvijas Banka, lietās ir iekļauti dokumenti par visu lietvedības gadu, tāpēc lielākajā daļā 1991. gada pārskatu, citu dokumentu un lietu virsrakstos ir lietots juridiskās personas nosaukums "Latvijas Banka".

Pastāvīgi glabājamo lietu apraksta Nr. 2 turpinājumā dokumenti ir sistematizēti pēc struktūrvienībām, tās ietvaros - pēc nomināli hronoloģiskā principa.

Lietu pārvalde

Šajā lietu apraksta iedaļā ir iekļautas Valdes priekšsēdētāja pavēles par bankas pamatdarbību un administratīvi saimnieciskajiem jautājumiem.

Naudas apgrozības pārvalde

Pārvaldes lietās ir kopsavilkumu ziņas par naudas apgrozību republikā, apgrozības rezultātu analīze, pārskati par republikas iedzīvotāju naudas ienākumiem un izdevumiem, augstākajām Valsts varas un vietējām iestādēm iesniegtie iniciatīvie priekšlikumi finanšu situācijas uzlabošanai. Iekļauta sarakste ar direktīvajām organizācijām un klientiem par naudas apgrozības jautājumiem, pārvaldes speciālistu vadoši norādījumi specializēto banku nodaļām par rajonu un republikas kases plāna izpildi, specializēto banku iestāžu un komercbanku kases apgrozības atlikumu limiti, PSRS Valsts bankas Valdei un Krievijas Centrālajai bankai nosūtītie ziņojumi par republikas kases plānu izpildi un naudas apgrozības analīzi, kā arī dokumenti par 1961. gada 50 un 100 rubļu vērtības kupīru apmaiņu.

Banku darbības koordinācijas pārvalde

Šajās lietās ir Latvijas republikas bankas un specializēto banku atsevišķu gadu pārskati par kredītu un norēķinu operācijām, pārskati par banku uzņēmumiem un organizācijām izsniegto kredītu resursu izmantošanas efektivitāti, atspoguļoti specializēto banku uzraudzības rezultāti, pārvaldei veicot iestāžu un organizāciju darba algas fonda izmantošanas kontroles funkcijas, veikta iestāžu un organizāciju saimnieciskās darbības rādītāju analīze. Iekļauta arī sarakste ar

PSRS Valsts bankas struktūrvienībām, LPSR ministrijām un citām institūcijām par darba algas limitiem, dots slēdziens par PSRS Valsts bankas izstrādāto kooperatīvo banku tipveida statūtu projektu. Izvērtēti, apkopoti un LPSR Ministru Padomei iesniegti republikas specializēto banku ieteikumi banku sistēmas darbības uzlabošanai, lai sekmētu Valsts ekonomiskās un sociālās attīstības plāna izpildi, atspoguļota saimnieciskās darbības trūkumu analīze. Lietas satur Latvijas republikas bankas izstrādātos un LPSR MP un Valsts plānu komitejai iesniegtos praktiskās kreditēšanas pasākumus un republikas ekonomiskās un sociālās sfēras vadības pārkārtošanas uz pašpārvaldes un pašfinansēšanas principiem. Apraksta sadaļā ir arī pārvaldes darbinieku ziņojumi, akti, slēdzieni un citi dokumenti par to, kā komercbankas ievēro ekonomiskos normatīvus, vai pareizi aprēķina summas, kuras jāieskaita kredītresursu regulēšanas fondā.

Grāmatvedības uzskaites, pārskatu un valsts budžeta kases izpildes pārvalde

Lietu apraksta sadaļā iekļauti PSRS Valsts bankas nodaļu nodošanas – pieņemšanas akti par aktīvu, pasīvu, dokumentu un vērtību nodošanu specializētajām bankām pēc stāvokļa uz 1988. gada 1. janvāri, sakarā ar PSRS banku sistēmas reorganizāciju. Ir Latvijas republikas bankas un republikas specializēto banku grāmatvedības kopsavilkuma gada pārskati par vispārējām banku operācijām, statistiskie kopsavilkuma pārskati par valūtas operācijām, specializēto banku grāmatvedības kopsavilkuma pārskati, kā arī šo banku nodaļu un komercbanku gada pārskati. Pārvaldes lietās ir bankas kopsavilkuma pārskati par PSRS un republikas budžeta kases izpildi, kā arī specializēto banku nodaļu gada pārskati par valsts budžeta kases izpildi, gada statistikas pārskati un to izvērstie saraksti.

Emisijas operāciju, vērtību glabāšanas un pārvadāšanas pārvalde

Pārvaldes lietas satur aktus un ziņojumus par specializēto banku, komercbanku kases un inkasācijas darba apsekošanas rezultātiem.

Kadru, darba un darba algas pārvalde

Lietu apraksta iedaļā iekļauti apstiprinātie bankas štatu saraksti un dokumenti par štatu un struktūras izmaiņām, gada kopsavilkuma pārskati un ziņojumi par darbu ar personālu, statistikas pārskati par speciālistu skaitu, to sagatavošanu un kvalifikācijas paaugstināšanu. Pārvaldes lietās ir bankas darba kopsavilkuma plāni, gada pārskati par pārvaldes aparāta uzturēšanas tāmes izpildi.

Kontroles un revīziju pārvalde

Šajā apraksta iedaļā iekļautas lietas, kurās ir sarakste ar PSRS Valsts bankas Valdi par revīziju jautājumiem, Skaitļošanas centra un Rīgas uzskaites un kredītu tehnikuma revīziju dokumenti.

Arodbiedrību komiteja

Šeit ir revīzijas komisijas pārbaužu akti un atzinumi par Arodbiedrību komitejas finanšu un saimniecisko darbību, 1988. gada tāmes, finanšu un statistikas pārskats.

Personālsastāva lietas

Apraksta Nr. 4 turpinājumā par 1988. - 1991. gadu ir iekļautas Latvijas republikas bankas Valdes priekšsēdētāja pavēles par personālsastāvu, atbrīvoto darbinieku personas lietas un personas kartītes, darbinieku personas kontu kartītes.

Personas lietas veidotas, grupējot lietās vairākas attiecīgajā gadā atbrīvoto darbinieku personas lietas uzvārdu alfabētiskajā secībā, pievienojot lietai tajās esošo personu lietu sarakstus.

Darbinieku personas kontu kartītes sistematizētas krievu valodas alfabēta secībā un tā ierakstītas aprakstā, jo šīs grupas dokumentu lietas veidotas un noformētas attiecīgajos lietvedības gados atbilstoši tā perioda prasībām.

Ir atrastas un aprakstā iekļautas 1982. – 1987. gada Latvijas republikas kantora atpūtas bāzes "Dzintars" darbinieku personas kontu kartītes.

Pastāvīgi glabājamo un personālsastāva lietu fiziskais stāvoklis - apmierinošs.

Veicot Latvijas republikas bankas 1988.-1991.gada dokumentu vērtības ekspertīzi, sakārtošanu un aprakstīšanu, konstatēts daudzu pastāvīgi glabājamo un personālsastāva dokumentu iztrūkums, jo šīnī laika posmā bankā nebija arhivāra un netika veikta arhīvā nododamo lietu uzskaitē, dokumentu lielākā daļa glabājās struktūrvienību darbinieku kabinetos.

Lietas pastāvīgai glabāšanai tika veidotas, inventarizējot un izvērtējot dokumentus, kurus izdevās savākt pēc Latvijas republikas bankas likvidācijas 1991. gada 3. septembrī sakarā ar banku sistēmas reorganizāciju.

Reorganizējot Latvijas republikas bankas Skaitļošanas centru, Latvijas Bankas arhīvā tika nodotas darbinieku personas kontu kartītes, nav nodoti Skaitļošanas centra 1979. - 1991. gada personālsastāva dokumenti (direktora pavēles par personālsastāvu, atbrīvoto darbinieku personas lietas un personas kartītes). Latvijas Bankas arhīva fonda lietā ir Norēķinu un Skaitļošanas centra vecākās speciālistes personāla jautājumos paskaidrojums, ka šie personālsastāva dokumenti ir pazuduši, jo nebija nodrošināta to glabāšana atbilstoši noteikumiem.

2000. gada 21. februārī ir sastādīts akts Nr. 01.1-10.1/1 par iztrūkstošajām lietām, kuru meklēšanai nebija rezultātu.

Pastāvīgai glabāšanai nav atstātas lietas par darbinieku sociālistisko sacensību, jo šiem dokumentiem nav vēsturiskas un informatīvas nozīmes bankas darbības atspoguļošanai.

Ir atlasītas 3426 Latvijas republikas bankas Skaitļošanas centra 1991. gada lietas, kuru dokumentiem ir beidzies glabāšanas laiks, praktiskais pielietojums, un kuriem nav vēsturiskas vērtības.

2000. gada 3. janvārī ir sastādīts akts Nr. 01.1-10.3/1 par šo dokumentu atlasu iznīcināšanai.

Vēsturiskās izziņas turpinājumu sastādīja

M. Stanka
Lietu pārvaldes vecākā arhivāre

Ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas vēsturiskās izziņas turpinājumu par 1988. – 1991. gadu iepazīnos

E. Repše
Latvijas Bankas prezidents

E. Kulberga
Lietu pārvaldes vadītāja

LATVIJAS BANKA

PSRS VALSTS BANKAS LATVIJAS REPUBLIKAS BANKA¹

FONDS NR. 202

Vēsturiskās izziņas papildinājums par 1948.–1991. gadu²

2001. gada sākumā Latvijas Bankas Rēzeknes un Daugavpils filiālēs tika atrasti vēl neatslepenoti PSRS Valsts bankas (tālāk tekstā – PSRS VB) un PSRS Rūpniecības un celtniecības valsts komercbankas (tālāk tekstā – PSRS RCB) Latvijas nodaļu 1. (sevišķās) daļas dokumenti.

Ar Latvijas Bankas valdes priekšsēdētāja 08.06.2001. rīkojumu Nr. 46-PD izveidotā režīma 1. (sevišķās) daļas dokumentu ekspertīzes komisija 2001. gada 19. jūnijā veica abu filiāļu dokumentu atslepenošanu un daļēju dokumentu vērtības ekspertīzi. Ar aktu Nr. 01-53.1/1 tika atslepenotas un nodotas Latvijas Bankas Lietu pārvaldes Kancelejas arhīvam 96 Latvijas Bankas Daugavpils filiālē atslepenotās lietas. Ar aktu Nr. 01-53.1/2 tika atslepenotas un nodotas Latvijas Bankas Lietu pārvaldes Kancelejas arhīvam 15 Latvijas Bankas Rēzeknes filiālē atslepenotās lietas.

2001. gada decembrī tika sākota un 2002. gada aprīlī pabeigta dokumentu aprakstīšana. Dokumenti aprakstīti, ievērojot Latvijas Bankas ekspertu komisijas 2001. gada 27. jūnija sēdes lēmumu, kas noteica aprakstā Nr. 4-a iekļautā dokumentu kopuma glabāšanas nosacījumus (sk. fonda Nr. 202. atslepenoto 1. (sevišķās) daļas dokumentu vēsturiskās izziņas turpinājuma par 1978.–1991. gadu 3. lpp.). PSRS VB Latvijas republikas bankas pastāvīgi glabājamo lietu aprakstam Nr. 1-a tika pievienotas 11 lietas par 1952.–1991. gadu, bet ilgtermiņa glabājamo lietu aprakstam Nr. 4-a – 98 lietas par 1948.–1991. gadu.

Lietas aprakstu papildinājumos sakārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa. Lietu veidošanā ievērots oriģinālās kārtības princips – lietas saglabātas pēc iespējas tādas, kādas tās veidojās slepenajā lietvedībā. Izņēmums ir apraksta Nr. 1-a 48. un 54. lieta, kas izveidotas no jauna, apvienojot dokumentus no vairākām lietām.

Atdalot no apraksta Nr. 4-a lietas Nr. 554 pielikumu (karti), tika izveidota vēl viena jauna lieta Nr. 555. Arī lietu vāki saglabāti pēc iespējas oriģinālie, kas pētniekam ļauj gūt priekšstatu par 1. (sevišķās) daļas lietu noformēšanu.

Noformējot lietu vākus, lietu nosaukumi, kas bija rakstīti krievu valodā, atstāti neskarti. Tiem blakus minēts lietas nosaukums latviešu valodā, kas sakrīt ar lietas nosaukumu aprakstā. Lietas latviskais nosaukums var nesakrist ar lietas oriģinālo nosaukumu krievu valodā, ja nosaukums krievu valodā pilnībā neatspoguļo lietā esošo dokumentu sastāvu.

¹ No 1940. gada līdz 1987. gada 31. decembrim – PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantoris, no 1988. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 3. septembrim – PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka.

² Apraksta Nr. 1-a lietā Nr. 58 ir iekļauti dokumenti par 1992. gadu. Apraksta Nr. 4-a lietā Nr. 594 iekļauti dokumenti no 1948. gada, lietā Nr. 524, 563, 571, 592, 594, 596, 597, 599–601 – par 1992. gadu, lietā Nr. 593 un 595 – par 1992. un 1993. gadu.

Uz lietu vākiem var būt divi datējumi. Pirmais ir oriģinālais datējums, ko norādījis 1. (sevišķās) daļas lietvedis. Ja slepenās lietvedības lietveža norādītie hronoloģiskie dati ir neprecīzi, uz lietas vāka ir vēl viena datējuma norāde, kas atrodas blakus lietas nosaukumam latviešu valodā un parāda reālo lietā esošo dokumentu datējumu, kas sakrīt ar aprakstā minēto. Aprakstos ietvertas vairāku banku – PSRS VB, PSRS RCB un Latvijas Bankas – nodaļu lietas, jo PSRS VB Rēzeknes un Daugavpils nodaļu pakļautība vairākas reizes tika mainīta, kas atspoguļojas arī uz lietu vākiem. Līdz 1987. gada 31. decembrim nodaļas bija pakļautas PSRS VB. No 1988. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 29. oktobrim nodaļas bija PSRS RCB pakļautībā, bet no 1991. gada 29. oktobra nodaļas pārņēma atjaunotā Latvijas Banka. Tā kā 1. (sevišķās) daļas lietvedību banku nodaļu pakļautības maiņa gandrīz neietekmēja, ievērojot provenances principu, vienā lietā secīgi var atrasties pat triju minēto banku nodaļu dokumenti hronoloģiskā secībā, jo lietvedībā lietas tika turpinātas, neraugoties uz bankas nodaļas pakļautības maiņu.

Aprakstā Nr. 1-a pirmie ievietoti visi PSRS VB Daugavpils nodaļas dokumenti, pēc tam – PSRS VB Rēzeknes nodaļas dokumenti. Aprakstā iekļautas slepenās lietvedības lietu nomenklatūras, akti par dokumentu atlasī iznīcināšanai, kā arī sarakste par slepenās lietvedības jautājumiem un citi dokumenti.

55. lietā PSRS VB Daugavpils nodaļas akti par dokumentu atlasī iznīcināšanai ir līdz 1989. gadam, jo iznīcināti tika vecie PSRS VB Daugavpils nodaļas dokumenti. 58. lietā iekļautajos aktos par dokumentu atlasī iznīcināšanai pieminēti arī PSRS RCB Rēzeknes nodaļas dokumenti līdz 1991. gadam, jo slepenā lietvedība nodaļā, piemēram, slepenās lietvedības reģistrācijas žurnāli, turpinājās neatkarīgi no pakļautības maiņas un dokumenti tika iznīcināti kopā ar PSRS VB Rēzeknes nodaļas dokumentiem. Akti par dokumentu atlasī iznīcināšanai šajā lietā ir līdz 1992. gadam, jo 1. (sevišķā) daļa turpināja pastāvēt līdz 1992. gada beigām. Visi dokumenti atstāti vienā lietā, jo aptver vienotu PSRS banku sistēmas slepenās lietvedības posmu.

Ilgtermiņa glabājamo lietu aprakstā Nr. 4-a lietu sistematizācija veikta pēc šādas shēmas:
PSRS VB Daugavpils nodaļa:

- lietvedība,
- slepenais režīms,
- civilā aizsardzība,
- mobilizācija,
- pārskati,
- kredīti.

PSRS VB Rēzeknes nodaļa:

- lietvedība,
- civilā aizsardzība,
- mobilizācija,
- grāmatvedība.

Aprakstā Nr. 4-a iekļauti arī daži PSRS RCB Daugavpils nodaļas ilgtermiņa glabājamie dokumenti par 1988.–1991. gadu, kā arī ilgtermiņa glabājamie dokumenti, kas radušies jau pēc nodaļu pievienošanas Latvijas Bankai 1991. gadā.

PSRS RCB un Latvijas Bankas nodaļu ilgtermiņa glabājami dokumenti aprakstā Nr. 4-a iekļauti hronoloģiskā secībā attiecīgajās tematiskajās sadaļās kopā ar PSRS VB Latvijas nodaļu dokumentiem.

PSRS VB Daugavpils nodaļas 1. (sevišķās) daļas dokumenti ir saglabājušies pilnā apjomā, bet trūkst daļas PSRS VB Rēzeknes nodaļas dokumentu, piemēram, nav 1976., 1986.–1991. gada slepenās lietvedības lietu nomenklatūras. Dokumentu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs.

Kopā ar PSRS VB Latvijas nodaļu dokumentiem atslepenotās 5 pastāvīgi glabājamās PSRS RCB Latvijas nodaļu lietas par 1988.–1991. gadu ir iekļautas fonda Nr. 284 apraksta Nr. 1-a papildinājumā.

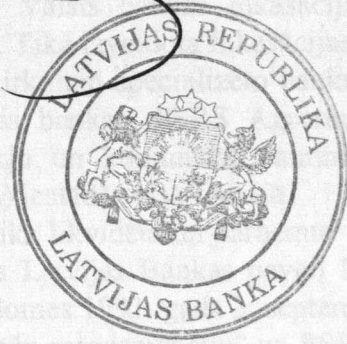
Vēsturiskās izziņas papildinājumu sagatavoja:

D. Āzens
Komunikācijas pārvaldes Arhīva arhivists

Ar vēsturiskās izziņas papildinājumu iepazīnos:

I. Rimšēvičs
Latvijas Bankas prezidents

A. Raņķe
Komunikācijas pārvaldes vadītāja

LATVIJAS BANKA

PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka

202. fonds

Vēsturiskās izziņas
papildinājums
par 1940.–1991. gadu

I

2002. gadā veikta PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas dokumentu atlase iznīcināšanai. Tika atlasītas lietas, kam beidzies glabāšanas termiņš, kas zaudējušas vēsturisko nozīmi un praktisko pielietojumu.

Atlasot lietas iznīcināšanai, tika atrastas arī pastāvīgi glabājamās un personālsastāva neaprašītās lietas. Šīs lietas sakārtotas un iekļautas aprakstos. Apstrādātas arī PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas, Skaitļošanas centra un PSRS Valsts bankas Inkasācijas saimnieciskā aprēķina apvienības Latvijas republikas Inkasācijas pārvaldes (tālāk tekstā – Inkasācijas pārvalde) līdz šim neaprašītās lietas.

Inkasācijas pārvalde tika izveidota ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas 1988. gada 21. marta pavēli Nr. 19 saskaņā ar PSRS Valsts bankas 1988. gada 22. janvāra pavēli Nr. 5 "Par PSRS Valsts bankas Inkasācijas saimnieciskā aprēķina apvienības organizatorisko struktūru". Tika izveidota Inkasācijas pārvalde ar Rīgas pilsētas inkasācijas iecirkni un inkasācijas iecirkņiem specializēto banku (PSRS Rūpniecības un Celtniecības bankas Latvijas republikas bankas, PSRS Agrorūpniecības bankas Latvijas republikas bankas un PSRS Dzīvokļu un komunālās saimniecības un sociālās attīstības bankas Latvijas republikas bankas) iestādēs visā Latvijā.

Inkasācijas pārvalde tika likvidēta un pārņemta Latvijas Bankas īpašumā un struktūrā ar 1991. gada 17. oktobra Latvijas Bankas pavēli Nr. 37 O/K, pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991. gada 3. septembra lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju" un PSRS Valsts bankas 1991. gada 11. jūlija pavēli Nr. 31 "Par PSRS Valsts bankas Inkasācijas saimnieciskā aprēķina apvienības likvidāciju" (ar 1991. gada 1. augustu).

Inkasācijas pārvaldes Rīgas pilsētas inkasācijas iecirknis ar Latvijas Bankas 1992. gada 9. janvāra pavēli Nr. 5 K/P pārveidots par Latvijas Bankas Inkasācijas nodaļu.

Ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas 1990. gada 5. aprīļa pavēli Nr. 34 tika izveidota PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas Operāciju pārvalde, un ar 1990. gada 18. septembra pavēli Nr. 143 O/K tika noteikta tās struktūra: Norēķinu operāciju daļa, Sākuma starpfiliāļu apgrozības daļa un Atbildes starpfiliāļu apgrozības daļa.

Ar Latvijas Bankas 1991. gada 29. oktobra pavēli Nr. 44 O/K, pamatojoties uz Latvijas Republikas Augstākās Padomes 1991. gada 3. septembra lēmumu "Par Latvijas Republikas teritorijā esošo banku iestāžu reorganizāciju" PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas Skaitļošanas centrs un PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas Operāciju pārvalde pārveidota par Latvijas Bankas Norēķinu un skaitļošanas centru.

II

PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas dokumentu apstrādes rezultātā sastādīts pastāvīgi glabājamo lietu apraksta papildinājums Nr. 2 par 1961.–1991. gadu ar 65 lietām. Tajā iekļauti PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas, Skaitļošanas centra un Inkasācijas pārvaldes dokumenti (kopsavilkuma pārskati par kredītu norēķinu darbu, par naudas reformu, statistikas pārskati par jauno speciālistu sastāvu, darbinieku kvalifikācijas celšanu, štatu saraksti, lietu nodošanas un pieņemšanas akti, mainoties nodaļu vadošajiem darbiniekiem, u.c.).

Sastādīts personālsastāva lietu apraksta Nr. 4 papildinājums par 1940.–1991. gadu ar 44 lietām. Apraksta papildinājumā iekļauti PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas, Skaitļošanas centra un Inkasācijas pārvaldes dokumenti – pavēles par personālu, atbrīvoto darbinieku personas lietas, personas kartītes, darba grāmatiņu reģistrācijas žurnāls u.c. Atbrīvoto darbinieku personas lietas sakārtotas sējumos pa gadiem latviešu alfabēta secībā. Katrai lietai sastādīts iekšējais apraksts.

Sastādīts PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas atbrīvoto darbinieku nepieprasīto darba grāmatiņu saraksts.

Lietu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs.

Vēsturiskās izziņas papildinājumu
sastādīja Latvijas Bankas
Komunikācijas pārvaldes Arhīva arhivāre

I. Spruģe

I. Spruģe

Ar PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas vēsturiskās izziņas papildinājumu par 1940.–1991. gadu iepazīšos.

I. Rimsevičs
I. Rimsevičs
Latvijas Bankas
prezidents

A. Raņķe
A. Raņķe
Latvijas Bankas
Komunikācijas pārvaldes vadītāja

LATVIJAS BANKA

PSRS VALSTS BANKAS LATVIJAS REPUBLIKAS BANKA¹

FONDS NR. 202

Vēsturiskās izziņas papildinājums par 1944.–1991. gadu²

2002. gada augustā tika sākota PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantora Pilsētas pārvaldes 363 neaprakstīto lietu par 1944.–1991. gadu apstrāde. Līdz 2002. gada decembrim ir veikta dokumentu vērtības ekspertīze, lietu formēšana un sistematizācija un ir izveidots pastāvīgi glabājamo lietu apraksts Nr. 5 ar 351 lietu par 1944.–1991. gadu. 24 personāla lietas par 1976.–1991. gadu pievienotas personālsastāva lietu aprakstam Nr. 4. Lietas aprakstos sakārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa.

Lietām, kurām saglabāti oriģinālie vāki, lietas nosaukums, kas bija rakstīts krievu valodā, atstāts neskarts. Tam blakus minēts lietas nosaukums latviešu valodā, kas sakrīt ar lietas nosaukumu aprakstā. Lietas nosaukums latviešu valodā var nesakrist ar lietas oriģinālo nosaukumu krievu valodā, ja nosaukums krievu valodā nepilnīgi atspoguļo lietā esošo dokumentu sastāvu. Izņēmums ir lietas, kurām lietas vāka noformēšanai izmantota uzlīmēta lapa.

Uz lietu vākiem var būt divi datējumi. Pirmais ir oriģinālais datējums, ko norādījis lietvedis. Ja viņa norādītie hronoloģiskie dati ir neprecīzi, uz lietas vāka ir vēl viena datējuma norāde, kas atrodas blakus lietas nosaukumam latviešu valodā, parāda reālo lietā esošo dokumentu datējumu un sakrīt ar aprakstā minēto.

Aprakstos ietverti ne tikai PSRS Valsts bankas (tālāk tekstā – PSRS VB) Latvijas republikas bankas dokumenti. Uzskatot Pilsētas pārvaldes dokumentus par vienotu un nedalāmu kopumu, aprakstos iekļautas arī lietas no 1988. gada līdz 1991. gadam, kad Pilsētas pārvalde atradās PSRS Rūpniecības un celtniecības valsts komercbankas (tālāk tekstā – PSRS RCB) Latvijas republikāniskās bankas pakļautībā, un no 1992. gada līdz 1993. gadam, kad tā bija iekļauta Latvijā Bankā. Tāpēc arī vienā lietā secīgi var atrasties pat triju minēto banku pakļautībā esošās Pilsētas pārvaldes dokumenti hronoloģiskā secībā, jo dokumentu sastāvs praktiski palika nemainīgs.

Pastāvīgi glabājamo lietu aprakstā Nr. 5 lietas sistematizētas pēc šādas shēmas:

- 1) analītiskās uzskaites atvērto kontu reģistrācijas grāmatas;
- 2) karavīru un pilsoņu noguldījumu memoriālie orderi, kredīta avizo, kvītis u.c. grāmatvedības dokumenti, slēgto noguldījumu grāmatiņas;
- 3) privātpersonu noguldījumu personisko kontu kartītes;
- 4) darbinieku štatu saraksti.

¹ No 1940. gada līdz 1987. gada 31. decembrim – PSRS Valsts bankas Latvijas republikas kantoris, no 1988. gada 1. janvāra līdz 1991. gada 3. septembrim – PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka.

² Apraksta Nr. 4 lietā Nr. 1052, 1058–1060 un 1066 iekļauti dokumenti par 1992. gadu, apraksta Nr. 5 lietā Nr. 314 un 350 – dokumenti par 1992. gadu, lietā Nr. 351 – par 1992. un 1993. gadu.

Lietās ar karavīru un pilsoņu noguldījumu dokumentiem slēgtās noguldījumu grāmatiņas ir atskavotas un ievietotas katra savā aploksnē. Ja noguldījumu grāmatiņu lietā ir daudz, tās aploksnē ievietotas vairākas hronoloģiskā secībā un atrodas lietas beigās. Katrā noguldījumu grāmatiņā norādīts tās slēgšanas datums, pēc kura var atrast citus attiecīgajā lietā esošos ar noguldījumu grāmatiņu saistītos dokumentus.

Ir lietas ar diviem vākiem – vecie vāki kopā ar lietu iešūti jaunos vākos. Tas darīts tad, ja vecie vāki satur svarīgu informāciju, kuras nav pārējos lietas dokumentos, piemēram, kopsavilkumus.

No aprakstā iekļautā dokumentu klāsta iztrūkst:

- 1) 162. konta kases izdevumu un ieņēmumu orderi, memoriālie orderi, dienas kopsavilkumi par 1948.–1949. gadu (izņemot 1948. gada jūniju);
- 2) bilances konta Nr. 711 "Pilsoņu noguldījumi" memoriālie orderi, dienas kopsavilkumi, kredīta avizo u.c. grāmatvedības dokumenti, slēgto noguldījumu grāmatiņas no 1961. gada marta līdz 1965. gada janvārim;
- 3) pilsoņu noguldījumu slēgto personisko kontu kartītes no 1959. gada līdz 1964. gadam un no 1988. gada līdz 1990. gadam.

Šie dokumenti Latvijas Bankas arhīvā nav nodoti.

Dokumentu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs. Atsevišķās analītiskās uzskaites atvērto kontu reģistrācijas grāmatās no biežas lietošanas vietām izdzisuši burti. Vietām lietās mitruma un līmes iespaidā tekstā un zīmogos ir izplūdusi tinte. Lai lietas turētos kopā, analītiskās uzskaites atvērto kontu reģistrācijas grāmatās lietveži lietojuši līmi, kas gan nosedz tekstu, gan apgrūtina lapu pāršķiršanu. Arī pilsoņu noguldījumu grāmatvedības dokumentos lapas reizēm ir salīmētas, lai novērstu mazāko dokumentu pazušānu. Slēgto noguldījumu grāmatiņās ir ieplēstas vai ar šķērēm iegrieztas lapas. Tādi plēsumi vai iegriezumi ar šķērēm nav līmēti, jo tas nebija nejaušs Pilsētas pārvaldes darbinieka veikts bojājums, bet apzināta darbība dokumenta nederīguma apliecināšanai.

Pilsētas pārvaldes 1993. gada dokumenti, atskaitot štatu sarakstus, pārvaldei reorganizējoties, ir paņemti uz a/s "Latvijas Unibanka".

Personālsastāva lietu apraksta Nr. 4 papildinājumā lietas sistematizētas pēc šādas shēmas:

- 1) PSRS RCB Latvijas republikāniskās bankas Operāciju pārvaldes (vēlāk – Latvijas Bankas Pilsētas pārvaldes) priekšnieka pavēles par personālsastāvu;
- 2) atbrīvoto darbinieku personas lietas;
- 3) atbrīvoto darbinieku personas kartītes;
- 4) darbinieku darba grāmatiņu un ieliktnu uzskaites grāmata;
- 5) darbinieku personas kontu kartītes.

1988.–1991. gadā atbrīvoto darbinieku personas lietas kārtotas pēc krievu alfabēta.

Pilsētas pārvaldes personāla dokumenti lielākoties ir par laiku no 1988. gada līdz 1992. gadam, jo gandrīz visi agrāko gadu Pilsētas pārvaldes dokumenti jau ir aprakstīti. Dokumenti, kas par laika posmu pirms 1988. gada dažādu iemeslu dēļ vēl nebija aprakstīti, iekļauti personālsastāva lietu aprakstā tagad. Darbinieku darba grāmatiņu un ieliktnu uzskaites grāmata ir saglabājusies par 1976.–1984. gadu. Tikai par 1987. gadu ir darbinieku personas kontu kartītes.

Personāla dokumentu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs. Pilsētas pārvaldes 1993. gada personāla dokumenti ir paņemti uz a/s "Latvijas Unibanka".

Aprakstā Nr. 4 iekļautie PSRS VB Latvijas republikas bankas Pilsētas pārvaldes personāla dokumenti kopā ar PSRS VB Latvijas republikas bankas dokumentiem glabāsies Latvijas Bankas arhīvā.

Fonds Nr. 202

Vēsturiskās izziņas papildinājumu sagatavoja:

D. Āzens
Komunikācijas pārvaldes Arhīva arhivists

Ar vēsturiskās izziņas papildinājumu iepazīnos:

I. Rimšēvičs
Latvijas Bankas prezidents

A. Raņķe
Komunikācijas pārvaldes vadītāja

LATVIJAS BANKA

PSRS VALSTS BANKAS LATVIJAS REPUBLIKAS BANKA

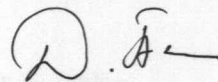
Fonds Nr. 202

Vēsturiskās izziņas papildinājums par 1988.–1991. gadu

2004. gada augustā un septembrī notika PSRS Rūpniecības un celtniecības valsts komercbankas Latvijas republikāniskās bankas Operāciju pārvaldes dokumentu par 1988.–1991. gadu apstrāde. Tika veikta dokumentu vērtības ekspertīze un lietu formēšana, un ir izveidots pastāvīgi glabājamo lietu apraksta Nr. 5 "Pilsētas pārvalde" papildinājums ar 6 lietām par 1988.–1991. gadu. Lietā Nr. 356 ir dokumenti par 1992. gadu.

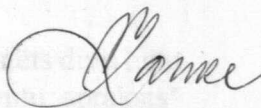
Lietas aprakstā sakārtotas pēc nomināli hronoloģiskā principa. Dokumentu fiziskais stāvoklis ir apmierinošs.

Vēsturiskās izziņas papildinājumu sagatavoja
Komunikācijas pārvaldes Arhīva arhivists

D. Āzens

Ar vēsturiskās izziņas papildinājumu par 1988.–1991. gadu iepazīšos.

I. Rimšēvičs
Latvijas Bankas prezidents

A. Raņķe
Komunikācijas pārvaldes vadītāja

PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka

Fonds Nr. 202

Paskaidrojums par 1. (sevišķās) daļas dokumentu nodošanu Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvam

2016. gadā veikta PSRS Valsts bankas Latvijas republikas bankas 1. (sevišķās) daļas ilgtermiņa glabājamo lietu apraksta Nr. 4-a par 1966.–1991. gadu un ilgtermiņa glabājamo lietu apraksta Nr. 4-a papildinājuma par 1948.–1991. gadu iekļauto lietu (kopskaitā 601 lieta) vērtības ekspertīze un sagatavošana nodošanai Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvā.

Vērtības ekspertīzes gaitā caurskatīti pastāvīgi glabājamo lietu apraksti, vēsturiskā izziņa un 30% lietu no katras ilgtermiņa glabājamo lietu apraksta sadaļas. Rezultātā sagatavots ziņojums Latvijas Bankas dokumentu un arhīva pārvaldības ekspertu komisijai, kurā sniegts aprakstā iekļauto dokumentu saturs, fiziskā stāvokļa un aprakstīšanas īpatnību raksturojums.

Vērtēšanas procesā iesaistīti arī Latvijas Nacionālā arhīva speciālisti. Saskaņā ar arhīvu eksperta vēstures zinātni doktora Aināra Bambala vērtējumu lietas nododamas Valsts arhīvam, jo "pēdējos 25 gados ir bijusi liela patvaļa, kā rezultātā daudz kas ir nīcināts ārā". Latvijas Bankas kuratore Elvīra Ozola 2016. gada 6. jūnijā novērtēja Latvijas Bankā esošā krājuma lietas, to saglabāšanas pakāpi un noformējumu.

Lietu sagatavošanas procesā veikta lietu esības pārbaude. Tās gaitā konstatēts divu lietu iztrūkums. Nav atrasta lieta Nr. 203 "Turpmāk saglabājamo dokumentu apraksts" (22.07.1981.–11.12.1984.) un 254. lieta "Civilās aizsardzības plāns mierlaika apstākļiem" (bez datējuma). Atrastas divas aprakstā neuzskaitītas lietas. Uz atrastajām lietām ir zīmogs ar tām piešķirtiem kārtas numuriem Nr. 504 un Nr. 505, tomēr tās saturiski neatbilst aprakstā uzskaitītajām un nav apvienojamas ar jau esošajām lietām Nr. 504 un Nr. 505.

PSRS ARB Stučkas nodaļas lietā Nr. 504 "Ar aizsardzības rūpniecību saistīto uzņēmumu ceturkšņa statistikas pārskati (forma 775)" ievietotais dokuments pievienots 453. lietai "Statistikas atskaites par uzņēmumiem (formas 709, 711, 721, 722, 749, 759, 775, 778)", savukārt tās pašas nodaļas lieta "Saņemtie un nosūtītie PSRS ARB Stučkas nodaļas dokumenti nodaļas darba jautājumos" (lieta Nr. 505) pievienoti 304. lietai "Sarakste ar PSRS ARB Aizkraukles nodaļu par mobilizācijas jautājumiem". 304. lietas nosaukums papildināts ar saīsinājumu "u.c."

Sagatavošanas procesa laikā veiktas šādas darbības:

1. pāršūtas vai ievietotas A4 formāta mapēs lietas, kuras bija iešūtas plastikāta vākos vai cauršūtas ar metāla ātršuvēju, izjukušās lietas, kā arī lietas, kuru vāki bija stipri nodriskāti vai saplēsti;
2. mazformāta (A5 u.c. formāta) dokumenti ievietoti A4 formāta mapēs;
3. no lietām izņemtas tajās atstātās metāla daļas (kniedes un saspraudes);
4. apgrieztas apspurušās lapu malas, mainīti dokumentu locījumi;

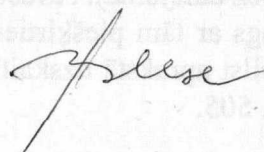
5. vairākām lietām (ja tās nebija sašūtas un aizzīmogotas) datējuma augošā secībā pārkārtotas lapas;
6. lielai daļai sarakstes lietu (arī atsevišķiem citiem dokumentu veidiem) precizēts datējums;
7. visām lietām lietu vāki papildināti ar fonda nosaukumu "PSRS Valsts bankas Latvijas republikas banka" un jauno glabāšanas termiņu. Svītroti iepriekšējie uz lietas vāka norādītie glabāšanas termiņi;
8. visām lietām virs zīmoga ar norādi "Fonds, apraksts un lieta" uzspiests zīmogs "Latvijas Valsts arhīvs";
9. saskaņā ar veiktajiem precizējumiem lietu aprakstā Nr. 4-a atzīmēta lietas galējo datu un lietā esošo lapu skaita maiņa. Apraksta piezīmju ailē iepretim 8., 15., 21., 34., 35., 37., 38. un 39. lietai izdarīta atzīme "Sarakste", bet iepretim 203. un 254. lietai norādīts, ka lietas iztrūkst. 106., 120. un 204. lietai mainīti lietu nosaukumi, savukārt 184., 222., 244. un 256. lietai nosaukums precizēts. Mainīts ieraksts par aprakstā Nr. 4-a par 1966.–1991. gadu iekļauto kopējo lietu skaitu. Lietu skaits aprakstā saskaņā ar pārmaiņām – 501 lieta. Kopējais Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvam nododamo lietu skaits – 599 lietas.

Vairākas aplokšnes (lietas Nr. 207, Nr. 208, Nr. 255, Nr. 321 un Nr. 322) saglabātas neatvērtas, jo tādās tās noderīgas kā slepenās dokumentu pārvaldības prakses paraugi. Lietās labi saglabājušies banku nodaļu oriģinālie zīmogu atlējumi zīmoglakā.

Aprakstos uzskaitītās lietas atslepenotas 1999. gadā un 2001. gadā. Uz visām lietām uzspiests zīmogs "Atslepenots".

Latvijas Bankas dokumentu un arhīva pārvaldības ekspertu komisija 2016. gada 14. decembra sēdē (Protokols Nr. 001.4.17-02/2016/2) atbalstīja lietu nodošanu Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvam.

Starptautisko attiecību un komunikācijas
pārvaldes Dokumentu pārvaldības un
bibliotēkas daļas galvenā arhīviste

B. Blese

2017. gada 3. februārī

~~Šīni lietā 10 (desmit)
numurētas lapas
1999. g. « 14. » 09.
LVA arhivists MBS.~~

~~Šīni lietā 18 (astoņpadsmit)
numurētas lapas
2001. g. « 26. » 01.
LVA arhivists MBS.~~

~~Šīni lietā 26 (divdesmit sešas)
numurētas lapas
2002. g. « 19. » 09.
LVA arhivists MBS.~~

~~Šīni lietā 29 (divdesmit deviņas)
numurētas lapas
2003. g. « 18. » 06.
LVA arhivists MBS.~~

~~Šīni lietā 36 (trīsdesmit sešas)
numurētas lapas
2017. g. « 28. » februārī
LVA arhivists~~

~~Šīni lietā 34 (trīsdesmit četras)
numurētas lapas
2003. g. « 29. » 09.
LVA arhivists MBS.~~

~~Šīni lietā 35 (trīsdesmit piecas)
numurētas lapas
2005. g. « 4. » 04.
LVA arhivists MBS.~~